

Doç. Dr. EMREHAN İNAL
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı

Kentsel Dönüşüm Hukukunda RİSKLİ YAPI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. GENEL OLARAK KENTSEL DÖNÜŞÜM VE HUKUKİ ALTYAPISI.....	5
A. KAVRAM, AMAÇ VE YÖNTEMLER.....	5
1. Kavram.....	5
2. Amaç.....	7
3. Yöntemler	9
B. HUKUKİ ALTYAPI.....	11
1. Genel Olarak.....	11
2. 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve Uygulama Yönetmeliği.....	13
II. 6306 SAYILI KANUNUN AMACI, KAPSAMI, YÖNTEM VE İŞLEYİŞİ	15
A. GENEL OLARAK	15
B. KANUNUN AMAÇ VE KAPSAMI	16

1. Amaç.....	16
2. Kapsam	17
a. Riskli Yapılar (Riskli Binalar)	18
b. Riskli Alanlar	19
c. Rezerv Yapı Alanları	21
C. KANUNUN ÖNGÖRDÜĞÜ USUL VE TEMEL ESASLAR. 22	
1. Yöntem	22
a. Anlaşma ve Maliklerce Dönüşüm	23
b. Maliklerce Dönüşümün Kolaylaştırılması ve Teşvik Edilmesi	24
c. Gerektiğinde Kamunun Müdahalesi	25
2. Dönüşüm Şekli	26
3. İşleyiş	28
4. Temel Esaslar.....	28
a. Riskin Giderilmesinin / Dönüşümün Mecburiliği İlkesi	29
b. Malikler Tarafından Gerçekleştirilme İlkesi	31
c. Mevcut Hakların Korunması İlkesi	31
III. 6306 SAYILI KANUNUN KAT MÜLKİYETİNE TABİ TAŞINMAZLAR BAKIMINDAN DOĞURDUĞU SORUNLAR.....	33
A. GENEL OLARAK	33
B. 6306 SAYILI KANUN İLE KAT MÜLKİYETİ KANUNUNUN BİRLİKTE UYGULANMASI	34
1. Genel Olarak.....	34
2. Kat Mülkiyeti Kurallarına Getirilen Sınırlamalar.....	34
C. ARSA PAYLARININ TESPİTİ UYUŞMAZLIKLARI	36
1. Genel Olarak	36
2. Arsa Payı Kavramı ve Sorunun Ortaya Konulması	37
3. Kat Mülkiyeti Kanunu m.3/II Hükmü Düzenlemesi ve Uygulaması	39

- a. Kural: Arsa Paylarının Bağımsız Bölümlerin Değeriyle Orantılı Olması.....39
- b. Arsa Paylarının Bağımsız Bölümlerin Değeriyle Orantılı Olmamasının Hukuki Sonucu 42
- c. Yargıtay Uygulaması Çerçevesinde Arsa Paylarının Yeniden Tespiti Şartları ve Esasları 45
  - (1) Şartları.....45
    - (aa) Arsa Payları ile Değer Arasında Orantısızlık.....45
    - (bb) Dürüstlük Kuralına Aykırılık Teşkil Etmeme ..47
  - (2) Esasları 49
4. 6306 sayılı Kanun m.6/1, c.1 Hükmünün **Önceki Vasfı İle Değerlemede Bulunulma** İfadesi ve Değerlendirilmesi .. 50
  - a. Genel Olarak 50
  - b. Hükmün Düzenlemesi 51
  - c. Değerlendirme ve Görüşümüz 52

IV. RİSKLİ YAPI, TESPİTİ VE RİSKLİ YAPI HAKKINDA KARAR ALINMASI	57
A. RİSKLİ YAPI (RİSKLİ BİNA)	57
1. Riskli Yapı Tanımı ve Kavramı	57
a. Tanım	57
b. Kavram.....	57
2. Riskli Yapının Unsurları	59
a. Yıkılma veya Ağır Hasar Görme Riski veya Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Olma	59
(1) Yıkılma veya Ağır Hasar Görme Riski	59
(2) Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Olma	60
b. Riskin Tespit Edilmiş Olması	62
B. RİSKLİ YAPI TESPİTİ	63
1. Genel Olarak	63
2. Riskli Yapı Tespiti Yaptıracak Kişiler	64
a. Yapı Maliki	65
(1) Yapı Malikinin Tek Kişi Olması.....	65
(2) Birlikte Mülkiyet Durumunda Yapı Maliki.....	66

(aa) Paylı Mülkiyette	66
(i) Yönetime İlişkin Genel Esaslar	66
(ii) Paylı Mülkiyette Riskli Yapı Tespitinin Pay ve Paydaş Çoğunluğu ile Yaptırılması	68
(bb) Elbirliği Mülkiyetinde.....	70
(3) Kat Mülkiyetine Tabi Yapılarda	71
(4) Kat Mülkiyetine Tabi Olmayan Yapılara İlişkin Uygulama Yönetmeliği m.7/(2)-a,c.3-4 Hükümü Düzenlemesi	74
(aa) Arazi ile Yapı Sahipliğini Birbirinden Ayıran İfadeler	74
(bb) Hükümün Anlamı	77
b. Bakanlık veya İdare	80
3. Riskli Yapı Tespitine Karşı İtiraz ve Dava	80
4. Riskli Yapının Tapu Kütüğünün Beyanlar Hanesine İşlenmesi.....	82
C. RİSKLİ YAPI HAKKINDA KARAR ALINMASI	83
1. Karar Alma Usulü ve Toplantı.....	83
a. Genel Olarak.....	83
b. Toplantı Yapılması Gerekip Gerekmediği Sorunu	84
(1) Sorunun Ortaya Konulması.....	84
(2) Kanaatimiz: Kararın Mutlaka Toplantı Yapılmak Suretiyle Alınmasının Zorunlu Olması	86
(aa) Kat Mülkiyetine Tabi Binalarda	88
(bb) Paylı Mülkiyet Durumunda	90
c. Toplantının Zamanı, Niteliği ve Tabi Olduğu Hükümler	93
(1) Toplantının Zamanı.....	93
(aa) 6306 sayılı Kanun'un İlk Halinin Düzenlemesi.....	93
(bb) Mevcut Düzenleme	96
(cc) Toplantının Riskli Yapı Tespiti Üzerine Yapılması Gerekliliği	97
(i) Riskli Yapı Tespitinden Önce 6306 Sayılı Kanun'a Göre Karar Alınmasının Mümkün Olmaması	97

(ii) Tespitin Kesinleşmesinin Gerekip Gerekmediği Sorunu	99
(2) Toplantının Niteliği ve Riskli Yapının Tabi Olduğu Hükümler	101
d. Toplantı.....	103
(1) Genel Olarak	103
(2) Toplantı Çağrısı	105
(3) Toplantı Yeter Sayısı	107
e. Karar Yeter Sayısı	108
f. Karar Yeter Sayısının Sağlanamaması Durumunda Hakime Başvuru İmkanı	110
2. Riskli Yapı Tespiti Üzerine Alınacak Kararlar	112
a. Mevcut Binanın Güçlendirilmesi Kararı.....	113
(1) Genel Olarak	113
(2) Güçlendirme Kararına İlişkin Uygulama Yönetmeliği m.8/5 Düzenlemesi	114
(3) Değerlendirme ve Kanaatimiz.....	115
b. Riskli Yapının Yıkılarak Yeniden Bina Yaptırılması ve Şartları	118
(1) Genel Olarak	118
(2) Yeniden Değerlendirme (Binanın Yeniden Yaptırılması) Yükümlülüğü	119
(3) Yeni Binanın ve Bağımsız Bölümlerin Nitelik ve Özellikleri ile İnşaatın Yaptırılma Şekli ve Şartları Hakkında Karar Alınması	124
c. Parsel Üzerinde Münferit veya Birleştirilerek Uygulama Yapılması.....	125
3. KAT MALİKLERİ VEYA PAYDAŞLARCA AKDEDİLMESİNE KARAR VERİLEBİLECEK SÖZLEŞMELER.....	126
a. Genel Olarak	126
b. 6306 Sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği Düzenlemesi	127

c. Kararlaştırılması Muhtemel Çeşitli Sözleşme	
Tiplerinin Değerlendirilmesi	128
(1) Payların Satışı	128
(aa) Genel Olarak	128
(bb) Taşınmazın Tamamının Satışına Karar	
Verilmesinin Mümkmün Olup Olmadığı	
Tartışması.....	128
(cc) Payların Satışı Kararının Anlamı ve Kapsamı	131
(2) Eser Sözleşmesi	133
(3) Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi	134
(4) Gelir Paylaşımlı İnşaat Sözleşmesi.....	137
(5) Kullanma Karşılığı İnşaat Sözleşmesi	139
(6) Adi Ortaklık Sözleşmesi	140
D. KARARLARDA ve KURULMASI	
KARARLAşTIRILAN SÖZLEşMELERDE UYULMASI	
GEREKEN ESASLAR.....	142
1. Tüm Kat Malikleri veya Paydaşların Haklarının	
Korunması.....	142
a. Mülkiyet Hakkının Korunması.....	143
(1) Genel Olarak.....	143
(2) Bağımsız Bölümün Değerinin ve Niteliğinin	
Korunması.....	145
b. Bağımsız Mülkiyetin Korunması	147
c. Taşınmazın Niteliğinin Korunması.....	149
2. Dürüşlük Kuralına Riayet ve Keyfilik Yasağı.....	150
3. Akdedilmesi Kararlaştırılacak Sözleşmeler Arasında	
Öncelik Sıralaması Tartışması	151
V. KARARLARA KATILMAYAN PAYDAşLARIN	
DURUMU VE KARARLARIN HÜKÜMSÜZLÜğÜ	153
A. Genel Olarak	153
B. Karara Katılmayan Kat Maliki veya Paydaşların Arsa	
Paylarının Satışı.....	155
C. Kararların Geçersizliği ve Geçersizliğin Sonuçları.....	157
1. Genel Olarak	157

---

2. Geçersizlik Halleri	158
a. Yokluk.....	158
(1) Kararın Riskli Yapıya İlişkin Olmaması	159
(2) Kanunun Aradığı Karar Yeter Sayısına Ulaşılammış Olması	159
b. Kesin Hükümsüzlük (Butlan)	161
(1) Genel Olarak.....	161
(2) Azınlığın Mülkiyet Hakkını İhlal Eden Kararlar	162
(aa) Esasa İlişkin Olarak	162
(bb) Usul Hükümlerine Aykırılığın Azınlığın Mülkiyet Hakkının İhline Yol Açması.....	164
(3) İptal Edilebilirlik	166
3. Geçersiz Karara Karşı Başvurulabilecek Hukuki Yollar	167
a. Yokluk veya Kesin Hükümsüzlük Durumunda.....	167
b. İptal Edilebilirlik Durumunda	169
4. Görevli Mahkeme	170
a. Genel Olarak	170
b. Kanaatimiz	173
(1) Yokluk veya Kesin Hükümsüzlük Sebebine Dayalı Davalarda	173
(2) İptal Davalarında	175
5. Geçerli Bir Karar Olmaksızın veya Geçersiz Karara Dayanılarak Akdedilen Sözleşmenin Durumu	176
a. Genel Olarak	176
b. Bir Kısım Kat Maliki veya Paydaş Tarafından İmzalanmış Olan Sözleşmenin Durumu	177
SONUÇ	183
KAYNAKLAR	189